

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ 2026

1. ВОВЕД

Врз основа на член 2 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Општина Дебар има обврска за воспоставување на еднаквите можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и било која област од општествениот живот.

Програмата за родова еднаквост има за цел да промовира и постигне еднаков третман на жените и мажите во сите сфери на животот, адресирање на постоечките структурни и социјални нееднаквости. Овие програми се важни за да се гарантира правда, развој и вклученост за сите членови на едно општество.

За остварување на оваа цел, општината, согласно одредбите од член 14 од овој закон, а заради суштинска имплементација на целите, покрај другото, должна е да изработи годишна програма во кој ќе бидат утврдени мерките за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите. Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација со многубројни локални фактори, да презема конкретни акции во корист на родовата еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирање и градење на реална локална заедница и општество во кои, еднаквоста ќе биде пракса.

Оваа програма е усогласена со националните законски и стратешки определби како и со стратешките

PROGRAMI VJETOR PER BARAZI GJINORE 2026

1. Hyrje

Bazuar në nenin 2 të Ligjit për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat, Komuna e Dibrës ka për obligim që të krijojë mundësi të barabarta për gratë dhe burrat në fushën politike, ekonomike, sociale, arsimore, kulturore, shëndetësore, civile dhe në çdo fushë të jetës sociale.

Programi per barazi gjinore synon te promovojë dhe te arrijë trajtim te barabarte per grate dhe burrat ne te gjitha sferat e jetes, duke adresuar pabarazite strukture dhe sociale qe ekzistojne. Keto programe jane te rendesishme per te garantuar drejtesi, zhvillim dhe perfshirje per te gjithë anetaret e nje shoqërie.

Për arritjen e këtij qëllimi, komuna, në përputhje me dispozitat e nenit 14 të këtij ligji, dhe për zbatimin esencial të qëllimeve, ndër të tjera, është e obliguar që të përgatisë një program vjetor në të cilin do të merren masat për promovimin dhe do të përcaktohen mundësi të barabarta për gratë dhe burrat. Pushteti vendor, nëpërmjet kompetencave të tij dhe bashkërendimit me faktorë të shumtë vendorë, mund të ndërmarrë veprime konkrete në favor të barazisë gjinore, uljes së pabarazive dhe promovimit dhe ndërtimit të një komuniteti dhe shoqërie reale vendore, në të cilën barazia do të jetë praktikë.

Ky program është i harmonizuar me përcaktimet kombëtare ligjore dhe strategjike si dhe me përcaktimet strategjike të Komunës së Dibrës dhe është zhvilluar në bashkëpunim me Komisionin

определби на Општина Дебар и е изработена во соработка со Комисијата за еднакви можности на мажите и жените при Совет на Општина Дебар, Здруженијата на граѓани кои работат во сферата на родовата еднаквост, релевантни институции и граѓани/граѓанки.

Програмата произлегува од воочените проблеми со кои се соочуваат жените во општина Дебар како што се: семејното насилство, недостаток на згрижувачки капацитети за деца и стари лица, социјална исклученост на ранливите групи а особено жртвите на семејното насилство и самохраните мајки, недоволно учество на жените во процесите на одлучување на локално ниво и слично.

Чекорите за спроведување на програма за родова еднаквост се:

- Спроведување родова анализа за разбирање на постоечките нееднаквости.
- Креирање на стратешки план со мерливи цели.
- Партнерство со локални и меѓународни организации.
- Редовен мониторинг и евалуација за да се обезбеди напредок.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основните цели на активностите на општина Дебар во областа на родовата еднаквост предвидени со оваа програма се:

- Унапредување на знаењето на администрацијата и комисијата за еднакви можности на жените и мажите за родовата рамноправност и родово одговорното буџетирање.
- Унапредување на знаењето и поддршка на жените за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје и

пër mundësi të barabarta të burrave dhe grave pranë Këshillit të Komunës së Dibrës, Shoqatat e qytetarët që punojnë në fushën e barazisë gjinore, institucionet përkatëse dhe qytetarët.

Programi buron nga problemet e perceptuara me të cilat ballafaqohen gratë në komunën e Dibrës, si: dhuna në familje, mungesa e ambienteve për kujdesje për fëmijët dhe të moshuarit, përjashtimi social i grupeve vulnerabël, veçanërisht viktimat e dhunës në familje dhe nënat beqare, pjesëmarrja e pamjaftueshme e gratë në proceset vendimmarrëse në nivel lokal dhe të ngjashme.

Hapat për zbatimin e një programi e një program për barazi gjinore janë:

- Kryerja e analizave gjinore për të kuptuar pabarazitë ekzistuese.
- Krijimi i një plani strategjik me objektiva të matshme.
- Partneriteti me organizata vendore dhe nderkombetare.
- Monitorimi dhe vlerësimi i rregullt për të siguruar përparim.

2. QËLLIMET E PROGRAMIT

Objektivat bazë të aktiviteteve të komunës së Dibrës në fushën e barazisë gjinore të parapara me këtë program janë:

- Përmirësimi i njohurive të administratës dhe komisionit për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat për barazinë gjinore dhe buxhetimin e përgjegjshëm gjinor.
- Avancimi i njohurive dhe përkrahja e grave për kujdesin dhe mbrojtjen e vazhdueshme të shëndetit të tyre dhe ndërgjegjësimin më të madh për përmirësimin e kujdesit shëndetësor dhe edukimin më të madh për sëmundjet që janë të qenësishme në kushtet moderne të jetesës.
- Përmirësimi i njohurive të grave për ndryshimet klimatike që ndikojnë në biodiversitetin e territorit të bashkisë ku

поголема информираност за подобрување на здравствената заштита и поголема едукација за болестите кои се својствени на современите услови на живеење.

- Унапредување на знаењето на жените за климатските промени кои влијаат врз биодиверзитетот на територијата на општината каде што жените собираат растенија и билки во одредени периоди од годината.
- Запознавање на младите девојчиња и момчиња со теми како дискриминација, еднакви можности, родово базирано насилство, родово еднаквост, булинг, врсничкото насилство особено онлајн насилството (сајбер насилство).
- Промовирањето на родовата еднаквост како демократско достигнување.

3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Одговорни субјекти за имплементација на Програмата во областа на еднаквите можности на жените и мажите во општина Дебар за 2026 година се пред сè, координаторката и заменичката координаторка за еднакви можности поддржана од Комисијата за еднакви можности при Советот на општината.

Обврска и одговорност на администрацијата да креираат, иницираат и организираат активности и проекти и да раководат со реализацијата на мерки кои ќе придонесат за унапредување на односите во оваа сфера. Одговорност на Комисијата за еднакви можности е да ги разгледуваат од родов аспект сите одлуки, извештаи, идеи и политики на Општината.

gratë mbledhin bimë dhe barishte në periudha të caktuara të vitit.

- Njohja e vajzave dhe djemve të rinj me tema si diskriminimi, mundësitë e barabarta, dhuna me bazë gjinore, barazia gjinore, bullizmi, dhuna e bashkëmoshatarëve, veçanërisht dhuna në internet (dhuna kibernetike).

- Promovimi i barazisë gjinore si një arritje demokratike.

3. ZBATIMI

Subjektet пëргјегјесе пëр зbatimin e Programit në fushën e mundësive të barabarta пëр gratë dhe burrat në komunën e Dibrës пëр vitin 2026 janë, para së gjithash, koordinatori dhe zëvendëskoordinatori пëр mundësi të barabarta të mbështetura nga Komisioni пëр mundësi të barabarta në Këshilli komunal.

Detyrimi dhe пëргјегјësia e administratës пëр të krijuar, inicuar dhe organizuar aktivitete dhe projekte dhe пëр të menaxhuar zbatimin e masave që do të kontribuojnë në пëрмирësimin e marrëdhënieve në këtë sferë. Është пëргјегјësi e Komisionit пëр Mundësi të Barabarta të shqyrtojë të gjitha vendimet, raportet, idetë dhe politikat e Komunës nga perspektiva gjinore.

4. PLANI AKSIONAL DHE FINANCIAR PËR ZBATIMIN E PROGRAMIT

Financimi i aktiviteteve të пërcaktuara me këtë Program do të sigurohet me donacione dhe mjete nga Buxheti i Komunës së Dibrës.

Pëр активитетет nga zonat, të cilat nuk janë të pranuar nga Programi, dhe që me aktualitetin, cilësinë dhe interesin social do të shfaqen shpesh gjatë vitit 2026, do të sigurohen mjete shpesh financiare në Buxhetin e Komunës së Dibrës

4. АКЦИСКИ И ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Финансирањето на активностите утврдени со оваа Програма ќе биде обезбедено од донации и средства од Буџетот на Општина Дебар.

За активностите од областите, што не ги прифаќа Програмата, а кои со својата актуелност, квалитет и општествен интерес ќе се појават дополнително во текот на 2026 година, ќе бидат предвидени дополнителни финансиски средства во Буџетот на Општина Дебар.

Aktivitetes per barazi gjinore / Активности за родова еднаквост

Aktivitetes / Активности	Korniza kohore / временска рамка	Buxheti / Буџет	Persona pergjegjes / Одговорни лица
1.Ore edukative me teme `Barazia gjinore` / Образовен час на тема „Родова еднаквост“	Shkurt / Фебруари	18.465 mkd	Komuna, shkolla / Општина, училишта
2.Shendeti dhe higjena e vajzave / Здравје и хигиена на девојчињата	Mars / Март	43.085 mkd	Komuna, OJQ, shkolla / Општина, НВО, училишта
3.Shenimi i 8 Marsit /	Mars / Март	30.769 mkd	Komuna / Општина

Прослава на 8-ми март			
4.Bulizmi ne shkolla (materjale promovuese) / Булизам во училиштата (промотивни материјали)	Prill / Април	18.465 mkd	Komuna, shkolla, psikologe shkollore / Општина, училишта, училишни прихолози
5.Siguria digjitale tek femijet / Дигитална безбедност за деца	Maj / Мај	18.465 mkd	Komuna, policia, shkolla / Општина, полиција, училишта
6.Tetori roze / Розов октомври	Tetor / Октомври	30.765 mkd	Komuna, spitali / Општина, болница
7.Data Baze per te dhena gjinore / Дата база за собирање на податоци	Nentor / Ноември	/	Komuna, institucionet lokale / Општина, локални институции

Бр. Nr. 08-806/5
30.12.2025 год.viti
Дебар/Dibër

СОВЕТ НА ОПШТИНА /KËSHILLI I KOMUNËS
Претседател,/ Kryetari
Afrim Krkuti

